

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

31.10.2024

м. Київ

N 1827

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
18 грудня 2024 р. за N 1938/43283

Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів"

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 24 Закону України "Про управління відходами", пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року N 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року N 90), та з метою затвердження порядку управління медичними відходами, у тому числі вимог щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення та оброблення таких відходів,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державні санітарні норми та правила "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів", що додаються.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08 червня 2015 року N 325 "Про затвердження Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07 серпня 2015 року за N 959/27404.
3. Державній установі "Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України" (Михайлу Росаді) забезпечити координацію та інформаційно-консультативний супровід закладів охорони здоров'я з організації управління медичними відходами.
4. Департаменту громадського здоров'я (Тетяні Скапі) забезпечити:
 - 1) подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
 - 2) оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України після здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра охорони здоров'я України - головного державного санітарного лікаря України Ігоря Кузіна.
6. Цей наказ набирає чинності з 01 квітня 2025 року.

Міністр
ПОГОДЖЕНО:

Міністр захисту довкілля та
природних ресурсів України
Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України - Міністр розвитку
громад та територій України

Віктор ЛЯШКО

Світлана ГРИНЧУК

Олексій КУЛЕБА

Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини
Перший заступник Міністра
цифрової трансформації України
Голова Національної
поліції України
Голова Державної служби України
з лікарських засобів та
контролю за наркотиками
Керівник Секретаріату
Спільного представницького
органу сторони роботодавців
на національному рівні
Перший заступник Голови
СПО об'єднань профспілок

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ
Олексій ВІСКУБ
Іван ВИГІВСЬКИЙ
Роман ІСАЄНКО
Руслан ІЛЛІЧОВ
Олександр ШУБІН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони здоров'я України
31 жовтня 2024 року N 1827

Державні санітарні норми та правила "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів"

I. Загальні положення

1. Ці Державні санітарні норми та правила встановлюють загальні вимоги до управління медичними відходами закладами охорони здоров'я, фізичними особами - підприємцями, які зареєстровані в установленому законом порядку та одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, державними спеціалізованими установами, що здійснюють судово-експертну діяльність, неурядовими організаціями, які здійснюють діяльність у сфері протидії поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ, суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які мають дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, суб'єктами господарювання, які отримали ліцензію на внутрішні перевезення небезпечних відходів вантажними автомобілями.

2. Ці Державні санітарні норми та правила не поширюються на підприємства з виробництва фармацевтичної продукції і медичні відходи, що утворюються у ветеринарній практиці та у побуті.

3. У цих Державних санітарних нормах та правилах терміни вживаються в таких значеннях:

біологічні рідини - всі рідини, які утворюються організмом людини / експериментальних тварин, циркулюють в середині організму або виділяються назовні;

валідація шафи біологічної безпеки класу I (далі - валідація) - інструментальні та інші дії (наприклад, оцінка реагування шафи біологічної безпеки класу I на перекриття вентиляційних каналів чи зниження швидкості руху повітря), які доводять досягнення очікуваних і відтворюваних результатів внаслідок використання шафи біологічної безпеки класу I;

дезінфекція медичних відходів - хімічний метод, спрямований на знищення патогенних та умовно патогенних інфекційних агентів;

медичні відходи - відходи, пов'язані з доглядом за новонародженими, діагностикою, лікуванням чи профілактикою захворювань у людей (далі - відходи) (підгрупа 18 01 Національного переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року N 1102);

система управління відходами - комплекс заходів, які здійснює утворювач відходів, що включає роздільне збирання та маркування відходів, їхнє перенесення у корпусні / міжкорпусні (накопичувальні) приміщення зберігання відходів на території утворювача відходів (далі - приміщення тимчасового зберігання відходів),

оброблення відходів (за необхідності) та передавання відходів суб'єкту господарювання у сфері управління відходами з метою їхнього відновлення / видалення;

стандартна операційна процедура (далі - СОП) - документально описана і затверджена керівником утворювача відходів покрокова методика системного процесу, яка спрямована на отримання бажаного та очікуваного результату цього процесу і включає заходи направлені на зменшення ризиків для життя і здоров'я працівника;

утворювач відходів - заклади охорони здоров'я, фізичні особи - підприємці, які зареєстровані в установленому законом порядку та одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, державні спеціалізовані установи, що здійснюють судово-експертну діяльність та неурядові організації, які здійснюють діяльність у сфері протидії поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ.

Інші терміни у цих Державних санітарних нормах та правилах вживаються у значенні, наведеному у Законах України "Про управління відходами", "Про систему громадського здоров'я", "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку", "Про поводження з радіоактивними відходами", "Про лікарські засоби", "Про охорону праці", "Про перевезення небезпечних вантажів", "Основи законодавства України про охорону здоров'я", "Про безпеку та якість донорської крові та компонентів крові" та інших нормативно-правових актах в сфері ядерної енергії і радіаційної безпеки, управління відходами, захисту людини та навколишнього природного середовища від шкідливого впливу радіоактивних відходів, охорони здоров'я і охорони праці.

4. Роздільне збирання та зберігання відходів проводиться усіма утворювачами відходів.

5. Проведення господарської діяльності з видалення та оброблення небезпечних відходів проводиться суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які отримали дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, відповідно до Порядку видачі, відмови у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 грудня 2023 року N 1328 (далі - Дозвіл), та ліцензію на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2023 року N 1278 (далі - Ліцензія).

6. Видалення відходів, шляхом їхнього спалювання в установках спалювання відходів або в установках сумісного спалювання відходів проводиться з дотриманням вимог частини третьої статті 39 Закону України "Про управління відходами", окрім відходів класифікованих за кодом 18 01 02 відповідно до Національного переліку відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року N 1102, з урахуванням додатка 3 до Закону України "Про управління відходами" (далі - Національний перелік відходів).

Видалення відходів за кодом 18 01 02 відповідно до Національного переліку відходів, шляхом їхнього спалювання в установках спалювання відходів або в установках сумісного спалювання відходів проводиться з дотриманням вимог частин першої та другої статті 39 Закону України "Про управління відходами".

7. Перевезення небезпечних відходів здійснюється суб'єктами господарювання, які отримали ліцензію на внутрішні перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів вантажними автомобілями, відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 грудня 2015 року N 1001 (далі - перевізники).

Перевізники здійснюють перевезення відходів з дотриманням вимог частини п'ятої статті 48 Закону України "Про автомобільний транспорт".

8. Поводження з радіоактивними відходами, які утворюються в результаті діяльності утворювача відходів, здійснюється відповідно до Закону України "Про поводження з радіоактивними відходами".

9. Утворювачі відходів здійснюють управління відходами з дотриманням екологічної безпеки та вимог природоохоронного законодавства та щорічно подають декларацію про відходи відповідно до статті 16 Закону України "Про управління відходами".

10. Класифікація відходів проводиться утворювачем відходів відповідно до Порядку класифікації відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2023 року N 1102.

11. Управління відходами хімічних препаратів (код 18 01 07 відповідно до Національного переліку відходів) здійснюється відповідно до Закону України "Про управління відходами" та листка-вкладиша / інструкції для медичного застосування.

12. Управління відходами лікарських препаратів (код 18 01 09 відповідно до Національного переліку відходів) здійснюється відповідно до Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2009 року N 589, Правил проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, затверджених наказом

Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 19 березня 1999 року N 67/59, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22 липня 1999 року за N 496/3789, Правил утилізації та знищення лікарських засобів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24 квітня 2015 року N 242, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 18 травня 2015 року за N 550/26995.

13. Узагальнені вимоги до управління відходами утворювачами відходів наведені в додатку 1 до цих Державних санітарних норм та правил.

II. Загальні вимоги до організації управління відходами

1. Для організації системи управління відходами і щоденного контролю за дотриманням вимог цих Державних санітарних норм та правил, утворювач відходів визначає відповідальну особу. Відповідальною особою не може бути призначено:

- 1) працівника / спеціаліста служби охорони праці;
- 2) працівника, який займає посаду визначену в розділах "Керівники" (окрім заступника генерального директора (директора) / начальника (завідувача) закладу охорони здоров'я, до повноважень якого входять адміністративно-господарські питання), "Професіонали", "Фахівці" Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуску 78 "Охорона здоров'я"), затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 року N 117.

Фізична особа - підприємець, яка зареєстрована в установленому законом порядку та одержала ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, безпосередньо організовує управління відходами, тобто є відповідальною особою.

2. Працівники, які не пройшли навчання, підготовку і перевірку знань (далі - навчання) щодо СОП, не допускаються до виконання робіт з відходами. Навчання обов'язково включає СОП щодо алгоритму дій у разі виникнення аварійних ситуацій.

Навчання проводиться планово один раз на рік і позапланово в разі потреби (наприклад, впровадження утворювачем відходів нового СОП щодо алгоритму дій у разі виникнення аварійних ситуацій), враховуючи функціональні обов'язки працівника під час виконання заходів системи управління відходами.

3. Управління відходами здійснюється відповідно до схеми управління відходами, яка розробляється відповідальною особою і затверджується керівником утворювача відходів. Схема управління відходами переглядається раз на п'ять років та в разі потреби (наприклад, створення / ліквідація структурного підрозділу утворювачем відходів, збільшення кількості відходів внаслідок ліквідації наслідків надзвичайної ситуації).

4. Схема управління відходами включає:

1) перелік працівників, які залучені до управління відходами, відповідно до кожного з етапів, наведених у абзаці шостому пункту 3 розділу I цих Державних санітарних норм та правил, за виключенням роздільного збирання відходів, які проводяться усіма працівниками утворювача відходів;

2) перелік відходів за кодом, групою, підгрупою і видом відходів, відповідно до Національного переліку відходів, що утворюються у кожному з структурних підрозділів (далі - підрозділ) або утворювачем відходів в цілому;

3) перелік аварійних ситуацій та СОП щодо послідовності дій працівників у разі їхнього виникнення;

4) перелік необхідних засобів індивідуального захисту (далі - ЗІЗ) відповідно до небезпеки відходів;

5) СОП щодо роздільного збирання та маркування відходів;

6) СОП щодо перевезення відходів у корпусні / міжкорпусні (накопичувальні) приміщення тимчасового зберігання відходів;

7) СОП щодо проведення оброблення відходів і перелік технологічного устаткування для його проведення (за наявності);

8) визначення приміщення / зони оброблення відходів (за наявності відповідного технологічного устаткування);

9) СОП щодо передавання відходів для вивозу (за межі території утворювача відходів) суб'єкту господарювання у сфері управління відходами за категоріями / підкатегоріями.

СОП розробляються відповідальною особою на кожен захід системи управління відходами, визначений в абзаці шостому пункту 3 розділу I цих Державних санітарних норм та правил, та затверджується керівником утворювача відходів.

5. Роздільне збирання відходів проводиться в місці їхнього утворення у окремі ємності (контейнери, мішки / пакети), що візуально чітко розрізняються за кольором та/або маркуванням.

6. Заборонено змішувати, накопичувати, зберігати, перевозити, захоронювати небезпечні відходи разом з відходами, що не є небезпечними.

7. У місцях первинного утворення відходів мають бути запасні ємності (контейнери, мішки / пакети) для роздільного збирання відходів.

8. Маркування і пакування небезпечних відходів здійснюється відповідно до додатку 2 до цих Державних санітарних норм та правил.

9. Зберігання небезпечних відходів проводиться у приміщенні тимчасового зберігання, що виключає доступ сторонніх осіб.

10. Вивезення відходів здійснюється за графіком, який затверджується керівником утворювача відходів.

11. Працівники, які контактують з відходами, проходять обов'язкові попередні (при прийомі на роботу) та періодичні медичні огляди відповідно до Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року N 246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за N 846/14113, та Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року N 280, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 серпня 2002 року за N 639/6927 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 21 лютого 2013 року N 150).

12. Керівник утворювача відходів забезпечує наявність і запас ЗІЗ та організовує проведення навчання працівників щодо їхнього використання на робочих місцях, відповідно до частини третьої статті 36 Закону України "Про систему громадського здоров'я" та Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 29 листопада 2018 року N 1804, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2018 року за N 1494/32946.

13. Працівники, які здійснюють переміщення відходів в межах території утворювача відходів і дезінфекцію ємностей вторинного пакування відходів, забезпечуються захисним взуттям (наприклад, гумові чоботи) та ЗІЗ відповідно до оцінки ризиків впливу небезпеки відходів, але мінімально:

- 1) рукавичками захисними (захист від інфекційних агентів та хімічних речовин);
- 2) фартухом захисним (водонепроникний, захист від інфекційних агентів та хімічних речовин);
- 3) медичними (хірургічними) масками.

ЗІЗ мають відповідати Технічному регламенту щодо медичних виробів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 02 жовтня 2013 року N 753 (далі - Технічний регламент щодо медичних виробів) та/або Технічному регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року N 771.

III. Вимоги до управління відходами, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції

1. До відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції (код 18 01 03* відповідно до Національного переліку відходів) (далі - інфекційно небезпечні відходи) належать такі відходи:

1) використані небезпечно гострі предмети і медичні вироби (наприклад, голки, шприци з одягнутою голкою, скальпелі або їхні леза, битий скляний посуд, внутрішньовенні катетери, ланцети для забору крові) забруднені біологічними рідинами;

2) імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність: із закінченим терміном придатності; які зберігалися із порушенням холодового ланцюга; із візуальними характеристиками, що змінилися, які не визначені в інструкції для медичного застосування (наприклад, наявність осаду та/або сторонніх домішок, зміна кольору і прозорості);

3) медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними рідинами (наприклад, кисневі маски, шприци без одягнутої голки, ЗІЗ працівників утворювача відходів);

4) підгузки, засоби особистої гігієни (наприклад, жіночі прокладки), ЗІЗ пацієнтів / відвідувачів, отриманих від пацієнтів / відвідувачів, хворих на такі інфекційні хвороби:

- віспа (натуральна віспа);
- віспа мавп (трох);
- гарячка Ласса;

гарячка Марбург;
вірусний гепатит А (лише забруднені випорожненнями (фекаліями);
грип людський пандемічний;
дифтерія (лише забруднені виділеннями з уражених шкіри або слизових оболонок);
поліомієліт (паралітичний) (лише забруднені випорожненнями (фекаліями);
сальмонельоз (лише забруднені випорожненнями (фекаліями);
туляремія;
хвороба, викликана вірусом Ебола;
холера (лише забруднені випорожненнями (фекаліями);
черевний тиф (лише забруднені випорожненнями (фекаліями);
чума;
нові інфекційні хвороби або інфекційні хвороби з невідомими шляхами інфікування;

5) відходи, що утворилися в результаті діяльності медичних лабораторій (мікробіологічні культури і штами, що містять будь-які живі збудники інфекційних хвороб; живі вакцини, непридатні до використання, залишки живильних середовищ, інокуляції, змішування мікробіологічних культур збудників інфекційних хвороб);

6) відходи крові та компонентів крові, які:

отримані від донорів крові та/або компоненти крові, що підпадають під Критерії відсторонення донорів цільної крові та компонентів крові, визначені у додатку 3 до Порядку медичного обстеження донорів крові та компонентів крові, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01 серпня 2005 року N 385, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2005 року за N 896/11176 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 08 лютого 2021 року N 207);

зберігалися без дотримання умов зберігання донорської крові та компонентів крові, визначених у додатку 3 Порядку дотримання показників безпеки та якості донорської крові та компонентів крові, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 09 березня 2010 року N 211, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 червня 2023 року за N 1108/40164 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 02 травня 2023 року N 818).

2. Проведення дезінфекції інфекційно небезпечних відходів не допускається.

3. При збиранні інфекційно небезпечних відходів забороняється:

1) руйнувати, розбирати і розрізати інфекційно небезпечні відходи, у тому числі використані системи для внутрішньовенних інфузій;

2) знімати голку зі шприца після його використання;

3) пересипати / переливати інфекційно небезпечні відходи з однієї ємності в іншу, за винятком ситуацій, передбачених у СОП щодо алгоритму дій у разі виникнення аварійних ситуацій;

4) ущільнювати (утрамбовувати) інфекційно небезпечні відходи;

5) встановлювати одноразові та багаторазові ємності для роздільного збирання інфекційно небезпечних відходів на відстані менше одного метра від нагрівальних приладів.

4. Для первинного пакування інфекційно небезпечних відходів, визначених підпунктом 1 пункту 1 цього розділу, використовуються контейнери, що не проколюються і призначені виробником для пакування небезпечно гострих інфекційно небезпечних відходів. Контейнер повинен мати кришку, що щільно прилягає та унеможливорює його безконтрольне розкриття. Використовувати контейнери обмеженого (багаторазового) використання для збирання небезпечно гострих інфекційно небезпечних відходів заборонено.

5. Інфекційно небезпечні відходи, визначені в підпунктах 2, 6 пункту 1 цього розділу, підлягають виключно вторинному пакуванню.

6. Інфекційно небезпечні відходи, визначені підпунктами 3, 4, 5 пункту 1 цього розділу, збирають у первинне пакування - ємності (контейнери або мішки/пакети), що стійкі до механічних пошкоджень і призначені виробником для пакування інфекційно небезпечних відходів.

7. Збирання інфекційно небезпечних відходів у місцях їхнього утворення здійснюється впродовж робочої зміни (не більше 24 годин).

При збиранні інфекційно небезпечних відходів, визначених підпунктом 1 пункту 1 цього розділу, допускається заповнення контейнерів протягом не більше семи діб.

8. Заборонено заповнювати ємності (контейнери, мішки/пакети) для інфекційно небезпечних відходів більше ніж на 75 %.

Заповнені ємності готуються до перевезення, а саме контейнери щільно закриваються кришками, а мішки/пакети зав'язуються.

9. Перед перевезенням за межі місця утворення, інфекційно небезпечні відходи, визначені підпунктами 1, 3 - 5 пункту 1 цього розділу (наприклад, за межі підрозділу), їхнє первинне пакування (підготоване відповідно до абзацу другого пункту 8 цього розділу) поміщається у контейнери вторинного пакування, які відповідають ДСТУ EN 840-1:2018 (EN 840-1:2012, IDT) "Контейнери для збирання та перероблення відходів пересувні. Частина 1. Контейнери двоколісні місткістю до 400 л для гребінчастих підіймальних пристроїв. Розміри та конструкція", затвердженому наказом Державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 19 грудня 2018 року N 517 (далі - ДСТУ EN 840-1).

Перед перевезенням за межі місця утворення, інфекційно небезпечні відходи, визначені підпунктом 2 пункту 1 цього розділу, поміщаються у контейнери вторинного пакування, які відповідають ДСТУ EN 840-1.

Перед перевезенням за межі місця утворення, інфекційно небезпечні відходи, визначені підпунктом 6 пункту 1 цього розділу, поміщаються у контейнери, що стійкі до механічних пошкоджень, призначені виробником для пакування інфекційно небезпечних відходів та герметично закриваються (наприклад, пластикове відро з кришкою).

Перевезення інфекційно небезпечних відходів за межі місця утворення у первинному пакуванні заборонено.

10. Інфекційно небезпечні відходи, окрім визначених у підпункті 3 пункту 1 цього розділу, підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

11. Інфекційно небезпечні відходи, визначені у підпункті 3 пункту 1 цього розділу, підлягають роздільному збиранню в окремі ємності:

1) інфекційно небезпечні відходи, що можуть бути відновлені (повторно використані або піддані рециклінгу) суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, які мають Дозвіл, після їхнього оброблення насиченим водяним паром під тиском за допомогою спеціального обладнання - парових стерилізаторів за процедурою, визначеною в пункті 12 цього розділу;

2) інфекційно небезпечні відходи, які не можуть бути відновлені (наприклад, медичні рукавички латексні), підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

Інфекційно небезпечні відходи, визначені у підпункті 3 пункту 1 цього розділу, що можуть бути відновлені, але роздільне збирання яких утворювачем відходів утруднено або неможливе (наприклад, відсутність достатньої кількості працівників для роздільного збирання відходів), підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

12. Оброблення відходів, визначених у підпункті 1 пункту 11 цього розділу, проводиться методом оброблення насиченим водяним паром під тиском за допомогою спеціального обладнання - парових стерилізаторів (автоклавів), які відповідають Технічному регламенту обладнання, що працює під тиском, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 року N 27. Парові стерилізатори (автоклави) обладнуються хепа-фільтрами класу не нижче H 14 відповідно до ДСТУ EN 1822-1:2019 (EN 1822-1:2009, IDT) "Фільтри повітряні високоефективні (ЕРА, НЕРА і ULPA). Частина 1. Класифікація, випробування експлуатаційних характеристик, маркування", затвердженого наказом Державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 17 грудня 2019 року N 431. Хепа-фільтри розташовуються на виході повітря та/чи пари зі стерилізаційної камери. Корпус, в який встановлюється фільтр, оснащується відповідними точками з'єднання для забезпечення можливості перевірки його цілісності. Хепа-фільтри підлягають стерилізації під час кожного циклу оброблення відходів насиченим водяним паром.

Експлуатація парових стерилізаторів (автоклавів) проводиться відповідно до ДСТУ EN 285:2019 (EN 285:2015, IDT) "Стерилізація. Стерилізатори парові. Стерилізатори великогабаритні", затвердженого наказом Державного підприємства "Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості" від 12 грудня 2019 року N 409 (далі - ДСТУ EN 285).

Для фракційного вакуумного процесу в парових стерилізаторах (автоклавах) використовуються такі режими стерилізації:

при температурі 121° С - експозиція протягом 30 хвилин;

при температурі 134° С - експозиція протягом 15 хвилин.

Для гравітаційних парових стерилізаторів (автоклавів) використовуються такі режими стерилізації:

при температурі 121° С - експозиція протягом 60 хвилин;

при температурі 134° С - експозиція протягом 30 хвилин.

У випадках підозрюваної / підтвердженої контамінації відходів пріонами (наприклад, відходи нейрохірургічної операційної), використовується режим стерилізації при температурі 134° С протягом 60 хвилин, незалежно від виду парового стерилізатора (автоклава).

Після оброблення, відходи поміщаються, в тому числі шляхом пересипання, у контейнери вторинного пакування, які відповідають ДСТУ EN 840-1.

13. Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами, які здійснюють оброблення інфекційно небезпечних відходів насиченим водяним паром під тиском, повинні мати Дозвіл та Ліцензію відповідно до вимог статті 17 Закону України "Про управління відходами".

14. Перевезення інфекційно небезпечних відходів, які не пройшли процедуру оброблення насиченим водяним паром, яка визначена пунктом 13 цього розділу, за межі території утворювача відходів дозволяється при дотриманні таких вимог:

1) контейнери вторинного пакування повинні бути марковані відповідно до додатка 2 до цих Державних санітарних норм та правил;

2) контейнери вторинного пакування повинні бути щільно закриті;

3) проведено дезінфекцію зовнішніх поверхонь контейнерів вторинного пакування методом протирання.

15. Перевізнику забороняється перевозити інфекційно небезпечні відходи у контейнерах, які не відповідають вимогам пункту 14 цього розділу.

Перевізник проводить перевезення контейнерів вторинного пакування інфекційно небезпечних відходів спеціалізованим транспортом (кабіна водія ізольована; вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища та його внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції).

16. Перевезення інфекційно небезпечних відходів, які пройшли процедуру оброблення насиченим водяним паром під тиском (код 18 01 03 відповідно до Національного переліку), та відходів, визначених підпунктом 2 пункту 1 цього розділу (код 18 01 03* відповідно до Національного переліку), не потребує дотримання вимог, визначених у пункті 15 цього розділу.

IV. Вимоги до управління відходами хімічних препаратів, що складаються або містять небезпечні речовини та відходами цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів

1. До відходів хімічних препаратів, що складаються або містять небезпечні речовини (код 18 01 06* відповідно до Національного переліку) (далі - токсичні відходи) належить первинна упаковка лікарських препаратів визначених Переліком отруйних лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 серпня 2007 року N 490, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 вересня 2007 року за N 1007/14274, та Переліком сильнодіючих лікарських засобів за міжнародними непатентованими або загальноприйнятими назвами, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 серпня 2007 року N 490, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 вересня 2007 року за N 1008/14275.

2. До відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів відносяться усі відходи, що забруднені (контаміновані) цитотоксичним та/або цитостатичним лікарським засобом. Віднесення лікарського засобу до цитотоксичного чи цитостатичного проводиться відповідно до листка-вкладиша.

3. Роботи з токсичними відходами та відходами цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів проводяться виключно із застосуванням відповідних ЗІЗ, які зазначені в листку-вкладиші.

4. Роботи з відходами цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів проводяться у шафі біологічної безпеки класу I. Шафи біологічної безпеки класу I підлягають щорічній валідації.

5. Для первинного пакування токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів використовують контейнери з кришками, які герметично прилягають і призначені виробником для пакування токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів.

Для збирання токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів заборонено використовувати контейнери обмеженого (багаторазового) використання.

6. Контейнери для первинного пакування токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів допускається заповнювати протягом одного року, за виключенням випадків, коли меншу тривалість зберігання визначено виробником пакування.

Контейнери для відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів відкриваються перед кожним заповненням та потім закриваються виключно у шафі біологічної безпеки класу I.

7. Заборонено заповнювати контейнери для первинного пакування токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів більше ніж на 75 %.

8. Перед перевезенням за межі місця утворення токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів (наприклад, за межі підрозділу), контейнери для первинного пакування закриваються та поміщаються у контейнери вторинного пакування, які відповідають ДСТУ EN 840-1.

Перевезення токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів за межі місця утворення у первинному пакуванні заборонено.

9. Токсичні відходи та відходи цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів передаються суб'єкту господарювання у сфері управління відходами, які мають Дозвіл та Ліцензію.

Токсичні відходи та відходи цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

10. Перевезення токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів за межі території утворювачів відходів, дозволяється при дотриманні наступних вимог:

- 1) контейнери вторинного пакування мають маркування відповідно до додатку 2 до цих Правил;
- 2) контейнери вторинного пакування щільно закриті.

11. Перевізнику забороняється перевозити токсичні відходи у контейнерах, які не відповідають вимогам пункту 10 цього розділу.

Перевізник проводить перевезення контейнерів вторинного пакування токсичних відходів спеціалізованим транспортом (кабіна водія ізолювана; вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища та його внутрішнє оздоблення стійке до очищення).

V. Вимоги до управління відходами амальгам для стоматологічних цілей

1. До відходів амальгам для стоматологічних цілей (код 18 01 10* відповідно до Національного переліку відходів) відносяться пломби із стоматологічної амальгами або зуби, що містять такі пломби.

2. Утворювачі відходів, які використовують стоматологічну амальгаму, видаляють пломби із стоматологічної амальгами або зуби, що містять такі пломби, обладнуються сепараторами амальгами. Сепаратори амальгами повинні забезпечувати утримання та збирання частинок амальгами, включаючи ті, що містяться у використаній воді (рівень утримання не нижче 95 %).

3. Для первинного пакування відходів амальгам для стоматологічних цілей використовуються контейнери, виготовлені з матеріалу, який не взаємодіє з ртуттю, і призначені виробником для пакування ртуті або ртутьмісних відходів.

4. Заборонено заповнювати контейнери для первинного пакування відходів амальгам для стоматологічних цілей більше ніж на 75 %.

5. Контейнери для первинного пакування відходів амальгам для стоматологічних цілей допускається заповнювати протягом одного року, за виключенням випадків коли виробником пакування зазначена менша тривалість зберігання.

6. Перед перевезенням за межі місця утворення відходів амальгам для стоматологічних цілей (наприклад, за межі підрозділу), контейнери для первинного пакування поміщають у контейнери вторинного пакування, що герметично закриваються та містять сірку.

Перевезення відходів амальгам для стоматологічних цілей за межі місця утворення у первинному пакуванні заборонено.

7. Відходи амальгам для стоматологічних цілей у вторинному пакуванні передаються суб'єкту господарювання у сфері управління відходами, який має Дозвіл та Ліцензію.

8. Перевезення відходів амальгам для стоматологічних цілей за межі території утворювача відходів дозволяється виключно в контейнерах вторинного пакування, які герметично закриті та на які нанесено маркування відповідно до додатку 2 до цих Державних санітарних норм та правил.

9. Перевізнику забороняється перевозити відходи амальгам для стоматологічних цілей у контейнерах, які не відповідають вимогам пункту 8 цього розділу.

Перевізник проводить перевезення контейнерів вторинного пакування відходів амальгам для стоматологічних цілей спеціалізованим транспортом (кабіна водія ізолювана; вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища та його внутрішнє оздоблення стійке до очищення).

VI. Вимоги до управління відходами гострих інструментів

1. До відходів гострих інструментів (код 18 01 01 відповідно до Національного переліку відходів) відносяться усі відходи гострих медичних виробів, які не визначені підпунктом 1 пункту 1 розділу III, та/або забруднені відходами, зазначеними у пункті 2 розділу IV цих Державних санітарних норм та правил.

2. Для пакування відходів гострих інструментів використовуються контейнери з кришкою, що не проколюються.

3. Відходи гострих інструментів передаються суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для відновлення / видалення відходів.

4. Відходи гострих інструментів, відновлення яких вимагає різних технологічних підходів (наприклад, відходи, виготовлені з металу і поліпропілену), підлягають роздільному збиранню.

Відходи гострих інструментів, що можуть бути відновлені, але роздільне збирання яких утворювачем відходів утруднено або неможливе (наприклад, відсутність достатньої кількості працівників для роздільного збирання відходів), підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

5. Відходи гострих інструментів, які не можуть бути відновлені, підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

6. Перед перевезенням за межі місця утворення відходів гострих інструментів, контейнери щільно закриваються з метою унеможливлення висипання відходів.

VII. Вимоги до управління відходами частин тіл та органів, включаючи посудини з кров'ю та консервовану кров

1. До відходів частин тіл та органів, включаючи посудини з кров'ю та консервовану кров (код 18 01 02 відповідно до Національного переліку відходів), відносяться відходи частин тіл та органів (наприклад, частини тіл та органів, отриманих в результаті хірургічного втручання), а також усі відходи крові та її компонентів, включно з їхнім пакуванням, які не визначені підпунктами 1, 3, 6 пункту 1 розділу III цих Державних санітарних норм та правил.

2. До відходів частин тіл та органів, включаючи посудини з кров'ю та консервовану кров, не відносяться тіла (останки, прах) померлих в розумінні Закону України "Про поховання та похоронну справу".

3. Відходи частин тіл та органів, включаючи посудини з кров'ю та консервовану кров, збирають у первинне пакування - мішки / пакети, що стійкі до механічних пошкоджень.

4. Збирання відходів частин тіл та органів у місцях їхнього утворення здійснюється впродовж робочої зміни (не більше 24 годин).

5. Заборонено заповнювати мішки / пакети для відходів частин тіл та органів більше ніж на 75 %.

6. Перед перевезенням за межі місця утворення відходів частин тіл та органів (наприклад, за межі операційного відділення), мішки / пакети зав'язуються та поміщаються у контейнери для перевезення, які відповідають ДСТУ EN 840-1.

Перевезення відходів частин тіл та органів за межі місця утворення у первинному пакуванні заборонено.

7. Зберігання відходів частин тіл та органів проводиться у спеціально виділеному холодильному обладнанні, яке розміщується в брудній зоні приміщення тимчасового зберігання відходів або у патологоанатомічному відділенні утворювача відходів.

8. Перед зберіганням відходи частин тіл та органів переміщуються із контейнерів для перевезення у непроникні герметичні мішки для трупів та поміщаються у спеціально виділене холодильне обладнання. Контейнери для перевезення після спорожнення підлягають очищенню і дезінфекції.

Зберігати відходи частин тіл та органів у холодильному обладнанні, яке призначене для зберігання харчових відходів, їжі і напоїв, лікарських засобів, медичних виробів та витратних матеріалів заборонено.

Зберігання відходів частин тіл та органів проводиться при температурі, що не перевищує 10° С нижче нуля.

9. Перевезення відходів частин тіл та органів за межі території утворювача відходів дозволяється за умови маркування непроникних герметичних мішків для трупів відповідно до додатку 2 до цих Державних санітарних норм та правил.

Перевізник проводить перевезення відходів частин тіл та органів спеціалізованим транспортом (вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища та його внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції).

10. Відходи частин тіл та органів підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

11. Рідка частка відходів посудин з кров'ю та консервованої крові зливається в загальну каналізаційну мережу без попередньої підготовки до видалення.

12. Для пакування твердої частки відходів посудин з кров'ю та консервованої крові використовуються мішки / пакети, стійкі до механічних пошкоджень.

13. Тверда частка відходів посудин з кров'ю та консервованої крові підлягає спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

14. Перевізник проводить перевезення твердої частки відходів посудин з кров'ю та консервованої крові за межі території утворювача відходів спеціалізованим транспортом (вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища та його внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції).

VIII. Вимоги до управління відходами, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції

1. До відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції (наприклад, перев'язувальний матеріал, гіпсові пов'язки, простирадла, одноразовий одяг, підгузки тощо) (код 18 01 04 відповідно до Національного переліку відходів), відносяться усі відходи, окрім аналогічних за складом, але визначених як інфекційно небезпечні відходи відповідно до підпунктів 3, 4 пункту 1 розділу III цих Державних санітарних норм та правил.

2. Відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, передаються суб'єкту господарювання у сфері управління відходами, який має Дозвіл та Ліцензію.

3. Відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, накопичуються у місцях їхнього утворення впродовж робочої зміни (не більше 24 годин).

4. Для первинного пакування відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, використовуються мішки / пакети, стійкі до механічних пошкоджень.

5. Заборонено заповнювати мішки / пакети для первинного пакування відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, більше ніж на 75 %.

6. Перед перевезенням за межі місця утворення відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції (наприклад, за межі структурного підрозділу), мішки / пакети зав'язуються та поміщаються у контейнери вторинного пакування, які відповідають ДСТУ EN 840-1.

Перевезення відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, за межі місця утворення у первинному пакуванні заборонено.

7. Відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції підлягають спалюванню в установках спалювання відходів або сумісного спалювання відходів.

8. Перевізник проводить перевезення відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, за межі території утворювача відходів, спеціалізованим транспортом (вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції).

IX. Вимоги до організації зберігання відходів

1. Ємності (контейнери, мішки / пакети) з відходами, що не є небезпечними, розміщуються на майданчику, що має тверде покриття та захищений від погодних умов, та/або в приміщенні, яке унеможливорює доступ сторонніх осіб і тварин, особливо комах та гризунів.

2. Приймання, підготовка до відновлення, зберігання (накопичення) відходів, очищення та дезінфекція стійок-візків, контейнерів та іншого обладнання, що використовується для переміщення відходів, здійснюється в окремій будівлі у господарчій зоні з під'їзними шляхами або в складі корпусу, у тому числі у підвальних приміщеннях з автономною витяжною вентиляцією (за винятком приміщень, в яких встановлені установки спалювання відходів та/або установки сумісного спалювання відходів).

Приміщення, у яких здійснюється оброблення інфекційно небезпечних відходів водною парою під тиском і температурою, можуть розміщуватися у структурі підрозділів утворювача відходів при дотриманні вимог до безпечної експлуатації, визначених у ДСТУ EN 285.

3. Площа приміщень управління відходами визначається потужністю утворювача відходів. Склад і мінімальні площі приміщень наведено у додатку 3 до цих Державних санітарних норм та правил.

4. Приміщення управління відходами забезпечуються холодною та гарячою водою, водовідведенням, вентиляцією, яка відповідає вимогам пункту 11 цього розділу. Об'ємно-планувальні і конструктивні рішення приміщень управління відходами мають забезпечувати потоковість технологічного процесу та можливість дотримання принципу поділу на чисту та брудну зони.

5. Приміщення управління відходами поділяється на такі зони:

1) брудна, до якої належать:

приміщення прийому та зберігання відходів, що надходять;

за необхідності, приміщення, в якому здійснюється відновлення інфекційно небезпечних відходів, обладнане паровими стерилізаторами (автоклавами);

приміщення очищення та дезінфекції стійок-візків, контейнерів та іншого обладнання, що використовується для переміщення відходів;

2) чиста, до якої належать:

приміщення зберігання підготованих до відновлення відходів;

приміщення зберігання очищених і дезінфікованих стійок-візків, контейнерів та іншого обладнання, що використовується для переміщення відходів;

склад витратних матеріалів;

кімната персоналу;

санітарно-гігієнічне приміщення із зоною для душу.

При невеликих об'ємах відходів, які утворюються утворювачем відходів (до 200 літрів на добу), дозволено зберігання та оброблення відходів в одному приміщенні управління відходами брудної зони.

Для зберігання підготованих до відновлення відходів та очищених і дезінфікованих стійок-візків, контейнерів та іншого обладнання, що використовується для переміщення відходів, дозволено використовувати одне приміщення управління відходами чистої зони.

6. Висота приміщень управління відходами визначається відповідно до габаритів технологічного устаткування, що в них встановлюється, та забезпечення доступу персоналу для їхнього обслуговування та ремонту.

7. У приміщеннях управління відходами поверхні стін, підлоги і стелі мають бути гладкими, стійкими до впливу вологи, мийних і дезінфекційних хімічних засобів. Підлога вкривається вологостійким матеріалом, не слизьким і стійким до механічного впливу.

8. У приміщеннях управління відходами зовнішня та внутрішня поверхні меблів і технологічного устаткування повинні бути гладкими, виконаними з матеріалу, стійкого до впливу вологи, мийних та дезінфекційних хімічних засобів.

9. У всіх приміщеннях управління відходами передбачається сумісне або штучне освітлення, відповідно до ДБН В.2.5-28:2018 "Природне і штучне освітлення", затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 03 жовтня 2018 року N 264.

10. Вимоги до організації повітрообміну у приміщеннях управління відходами:

1) повітрообмін має забезпечувати підтримку допустимих параметрів мікроклімату, визначених Санітарними нормами мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042-99, затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року N 42;

2) система вентиляції має унеможлилювати перетікання повітряних мас з приміщень брудної зони у приміщення чистої зони;

3) у приміщеннях передбачається автономна припливно-витяжна вентиляція з механічним спонуканням. Схема повітрообміну визначається технологічним завданням. Кратність повітрообміну за витяжною та необхідність установки місцевих відсмоктувачів повітря визначаються, залежно від виду, кількості та потужності технологічного устаткування;

4) витяжна вентиляція з механічним спонуканням без влаштування організованого притоку передбачається з брудних приміщень.

11. Вимоги до кратності повітрообміну та внутрішньої температури приміщень управління відходами наведені у додатку 4 до цих Державних санітарних норм та правил.

12. Вимоги до приміщення управління відходами:

1) розміщення технологічного устаткування в приміщенні здійснюється таким чином, щоб працівники, які його обслуговують, мали вільний доступ до нього;

2) за необхідності, приміщення зберігання і підготовки до відновлення відходів оснащуються ультрафіолетовими бактерицидними опромінювачами, відповідно до Санітарно-протиепідемічних правил і норм використання ультрафіолетового бактерицидного випромінювання для знезараження повітря та дезінфекції поверхонь в приміщеннях закладів охорони здоров'я та установ/закладів надання соціальних послуг / соціального захисту населення, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 06 травня 2021 року N 882, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 28 липня 2021 року за N 978/36600.

13. Приміщення управління відходами, технологічне устаткування та інвентар, в них розміщений, утримуються у чистоті. Поточне і генеральне прибирання проводять відповідно до графіку та СОП, розроблених відділом з інфекційного контролю відповідно до підпункту 8 пункту 2 розділу II Положення про відділ з інфекційного контролю закладу охорони здоров'я та установи/закладу надання соціальних послуг / соціального захисту

населення, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 03 серпня 2021 року N 1614, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 жовтня 2021 року за N 1323/36945.

14. Інвентар для прибирання повинен бути окремим для чистих та брудних приміщень управління відходами, мати чітке маркування із зазначенням видів робіт, використовуватись тільки за призначенням і зберігатись окремо в коморах або шафах основних виробничих приміщень.

15. Перед входом до приміщень тимчасового зберігання відходів розміщується вивіска або інформаційна табличку із написом "Медичні відходи. Стороннім вхід заборонено".

16. Підлога приміщень тимчасового зберігання відходів повинна мати герметичну основу із належною дренажною інфраструктурою, що очищується та дезінфікується. Вимагається використання герметичних матеріалів для підлоги, таких як полімерні покриття або гумові плити, які забезпечують повну герметизацію та можливість ефективного очищення. Дренажна інфраструктура повинна включати спеціальні дренажні канали та сифони для забезпечення швидкої та безпечної евакуації рідин.

17. Оздоблення стелі та стін приміщень тимчасового зберігання відходів повинне бути пласким та гладким, забезпечувати їхнє миття та дезінфекцію по всій висоті (наприклад покриватися вологостійкою фарбою).

18. Приміщення тимчасового зберігання відходів обладнується:

1) раковиною для миття рук, яка встановлюється із врахуванням такого:

стіна / поверхня, до якої кріпиться раковина для миття рук, оздоблюється водонепроникним покриттям на висоту не менше 31 см над її бортиком;

точка виходу / зливу води зі змішувача повинна знаходитися на висоті не менше 26 см від дна раковини для миття рук;

диспенсер з рідким милом встановлюється таким чином, аби під час виходу з нього мило потрапляло в/на раковину для миття рук, а не на підлогу;

диспенсер для одноразових паперових рушників встановлюється таким чином, аби під час взяття паперових рушників вода з рук потрапляла в/на раковину, а не на підлогу. Встановлювати сушарки для рук замість диспенсерів для одноразових паперових рушників заборонено;

біля кожної раковини для миття рук встановлюється ємність для використаних паперових рушників (наприклад, відро з педаллю або тримач для одноразових мішків для відходів);

змішувачі встановлюються на стіну або вмонтовуються у раковину для миття рук та повинні вмикатися без участі рук (функція "вільні руки" - активація ліктем, зап'ястям, ногою або дистанційно (сенсорно);

раковини для миття рук повинні надійно закріплюватися, щоб витримувати вертикальне навантаження не менше 115 кг в будь-якій точці;

2) краном для поливу з регульованим струменем води;

3) вентиляцією (механічною або природною) та освітленням.

19. До приміщення тимчасового зберігання відходів забезпечується вільний доступ для працівників, які відповідають за видалення відходів, та під'їзд для автомобілів-сміттєвозів / візків.

20. Вхід до приміщень тимчасового зберігання відходів унеможливується для сторонніх осіб.

21. Доступ тварин, в тому числі гризунів і комах, до приміщень тимчасового зберігання відходів повинен бути унеможливлений.

22. Приміщення тимчасового зберігання відходів заборонено обладнувати у безпосередній близькості до приміщень зберігання харчових продуктів та приміщень для приготування і вживання їжі.

23. У приміщеннях тимчасового зберігання відходів забезпечується зручне розташування приміщень зберігання інвентарю для прибирання приміщення, 313 та пакетів або контейнерів для відходів з урахуванням оптимального функціонального обладнання приміщення (розміщувати контейнери для відходів потрібно так, щоб вони не заважали роботі працівників та було забезпечено доступ до їхнього обслуговування).

**В. о. Директора Департаменту
громадського здоров'я**

Тетяна СКАПА

Додаток 1

до Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких

Узагальнені вимоги до управління відходами утворювачами відходів

N з/п	Категорія / підкатегорія відходів	Властивості, що роблять відходи небезпечними, відповідно до додатка 3 до Закону України "Про управління відходами"	Код відповідно до Національного переліку	Операції з управління відходами	Вимоги до первинного пакування	Вимоги до вторинного пакування	Вимоги до тимчасового зберігання (накопичення)	Вимоги до транспортного засобу для перевезення відходів	Примітки
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Інфекційно небезпечні відходи (небезпечно гострі предмети і медичні вироби)	НВ 9 Інфекційність: відходи, які містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей чи інших живих організмів	18 01 03*	Роздільне збирання, тимчасове зберігання (накопичення)	Контейнер одноразового використання, стійкий до механічних пошкоджень (за винятком скляних), визначений виробником для інфекційно небезпечних небезпечно гострих предметів і медичних виробів	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів	Спеціалізований транспорт (кабіна водія ізолювана, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	-
2	Інфекційно небезпечні (імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність)	НВ 9 Інфекційність: відходи, які містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей чи інших	18 01 03*	Роздільне збирання, тимчасове зберігання (накопичення)	-	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів	Спеціалізований транспорт (кабіна водія ізолювана, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і	Якщо первинне пакування імунобіологічного лікарського засобу втратило цілісність, підкатегорія відходів змінюється: 1) небезпечно гострі предмети і медичні вироби (в разі розбиття

		живих організмів						дезінфекції)	первинного пакування імунобіологічного лікарського засобу); 2) медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними і рідинами (в разі якщо первинне пакування імунобіологічного лікарського засобу розкрилося без розбиття).
3	Інфекційно небезпечні відходи (медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними і рідинами) Інфекційно небезпечні відходи (підгузки, засоби особистої гігієни (наприклад, жіночі прокладки), ЗІЗ пацієнтів / відвідувачів, отриманих від пацієнтів / відвідувачів, хворих на такі інфекційні хвороби: віспа (натуральна	НВ 9 Інфекційність: відходи, які містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей чи інших живих організмів	18 01 03*	Роздільне збирання, підготовка до відновлення (за необхідності), тимчасове зберігання (накопичення)	1. Мішок/пакет для парової стерилізації (автоклавування) або контейнер обмеженого (багаторазового) використання, стійкий до парової стерилізації (автоклавування) (якщо утворювачем відходів проводиться підготовка до відновлення відходів). 2. Міцний, непроникний, стійкий до механічних пошкоджень одноразовий мішок / пакет, визначений	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів	Спеціалізований транспорт (кабіна водія ізольована, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	Після проведеного оброблення, інфекційно небезпечні відходи (медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними і рідинами) не переходять в категорію побутових відходів

	віспа), віспа мавп (трох), гарячка Ласса, гарячка Марбург, вірусний гепатит А (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), грип людський пандемічний, дифтерія (лише забруднені виділеннями з уражених шкіри або слизових оболонок), поліомієліт (паралітичний) (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), сальмонельоз (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), туляремія; хвороба, викликана вірусом Ебола, холера (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), черевний тиф (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), чума, нові інфекційні хвороби або інфекційні хвороби з невідомими шляхами інфікування)				виробником для інфекційно небезпечних відходів (якщо утворювачем відходів не проводиться підготовка до відновлення відходів).				
4	Інфекційно небезпечні відходи	НВ 9 Інфекційні	18 01 03*	Роздільне збирання, тимчасов	Міцний, непроникний, стійкий	Контейнер, який відповідає	Спеціальне приміщення для	Спеціалізований транспорт	-

	(відходи, що утворилися в результаті діяльності медичних лабораторій)	відходи, які містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей чи інших живих організмів		е зберігання (накопичення)	до механічних пошкоджень одноразовий мішок/пакет, визначений виробником для інфекційно небезпечних відходів	є ДСТУ EN 840-1	тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів	(кабіна водія ізольована, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	
5	Інфекційно небезпечні відходи (відходи крові та компонентів крові)	НВ 9 Інфекційність: відходи, які містять життєздатні мікроорганізми або їх токсини, які є або вважаються такими, що викликають захворювання у людей чи інших живих організмів	18 01 03*	Роздільне збирання, підготовка до видалення, тимчасове зберігання (накопичення)	-	Контейнери, що стійкі до механічних пошкоджень, призначені виробником для пакування інфекційно небезпечних відходів та герметично закриваються (наприклад, пластикове відро з кришкою)	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів	Спеціалізований транспорт (кабіна водія ізольована, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	-
6	Токсичні відходи	НВ 6 Гостра токсичність: відходи, які можуть спричинити гострі токсичні ефекти після перорального надходження, потрапляння на	18 01 06*	Роздільне збирання, тимчасове зберігання (накопичення)	Контейнер з кришкою, що герметично прилягає, призначений виробником для пакування токсичних відходів	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів (в разі передавання суб'єкту господарювання у сфері управління відходами для спалювання або сумісного	Спеціалізований транспорт (кабіна водія ізольована, вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє	-

		шкіру або під час вдихання					спалювання)	оздобленн я стійке до очищення)	
7	Відходи цитотоксичн их / цитостатичн их лікарських препаратів	НВ 6 Гостра токсичніст ь: відходи, які можуть спричинит и гострі токсичні ефекти після пероральн ого надходже ння, потраплян ня на шкіру або під час вдихання	18 01 08	Роздільне збирання, тимчасов е зберіганн я (накопич ення)	Контейнер з кришкою, що герметично прилягає, призначені виробнико м для пакування токсичних відходів	Контейне р, який відповіда є ДСТУ EN 840- 1	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів (в разі передавання суб'єкту господарюванн я у сфері управління відходами для спалювання або сумісного спалювання)	Спеціалізо ваний транспорт (кабіна водія ізолювана , вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишн ього середовищ а, а внутрішнє оздобленн я стійке до очищення)	-
8	Відходи амальгам для стоматологіч них цілей	НВ 6 Гостра токсичніст ь: відходи, які можуть спричинит и гострі токсичні ефекти після пероральн ого надходже ння, потраплян ня на шкіру або під час вдихання	18 01 10*	Роздільне збирання, тимчасов е зберіганн я (накопич ення)	Контейнер, виготовлен ий з матеріалу, який не взаємодіє з ртуттю, призначени й виробнико м для пакування ртуті або ртутьвмісн их відходів	Контейне р, що герметич но закриває ться та містить сірку	Спеціальне приміщення для тимчасового зберігання (накопичення) небезпечних відходів (в разі передавання суб'єкту господарюванн я у сфері управління відходами для спалювання або сумісного спалювання)	Спеціалізо ваний транспорт (кабіна водія ізолювана , вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишн ього середовищ а, а внутрішнє оздобленн я стійке до очищення)	-
9	Відходи гострих інструментів	-	18 01 01	Роздільне збирання, підготовк а до відновле ння (за необхідн ості), тимчасов е зберіганн я (накопич ення)	Контейнер з кришкою, що не проколюєть ся	-	Спеціальний майданчик, що має тверде покриття та захищений від погодних умов, та/або приміщення, яке унеможлиблює доступ сторонніх осіб, комах та тварин, особливо гризунів	-	До категорії відходів гострих інструментів не відносяться інфекційно небезпечні небезпечно гострі предмети і медичні вироби.
10	Відходи частин тіл та органів, включаючи посудини з кров'ю та	-	18 01 02	Роздільне збирання, тимчасов е зберіганн я	Мішок/паке т, що стійкий до механічних пошкожден ь	Непрони кні герметич ні мішки для трупів	Спеціально виділене холодильне обладнання, яке розміщується у	Спеціалізо ваний транспорт (вантажни й кузов забезпечує	Тимчасове зберігання (накопиченн я) проводиться при

	консервовану кров			(накопичення)			місці тимчасового зберігання небезпечних відходів або у патологоанатомічному відділенні.	ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	температурі 10° С нижче нуля.
1 1	Відходи, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції	-	18 01 04	Роздільне збирання, тимчасове зберігання (накопичення)	Мішок/паке-т, що стійкий до механічних пошкоджень	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1	Спеціальний майданчик, що має тверде покриття та захищений від погодних умов, та/або приміщення, яке унеможливує доступ сторонніх осіб, комах та тварин, особливо гризунів	Спеціалізований транспорт (вантажний кузов забезпечує ізоляцію від навколишнього середовища, а внутрішнє оздоблення стійке до очищення і дезінфекції)	До категорії відходів, збирання та видалення яких обумовлено спеціальними вимогами для запобігання виникненню інфекції, не відносяться інфекційно небезпечні відходи за кодом 18 01 04 відповідно до Національного класифікатора відходів.
1 2	Відходи хімічних препаратів	-	18 01 07	Відповідно до законодавства та листка-вкладиша / інструкції для медичного застосування.					
1 3	Відходи лікарських препаратів	-	18 01 09	Відповідно до Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2009 року N 589; Правил проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 19 березня 1999 року N 67/59, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22 липня 1999 року за N 496/3789; Правил утилізації та знищення лікарських засобів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24 квітня 2015 року N 242, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 18 травня 2015 року за N 550/2699.					

Додаток 2

до Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів"

(пункт 8 розділу II)

Маркування і пакування небезпечних відходів

N з/п	Підкатегорія небезпечних відходів	Маркування ємностей первинного пакування	Вид ємності первинного пакування	Маркування ємностей вторинного пакування	Вид ємності вторинного пакування
1	2	3	4	5	6
1	Використані небезпечно гострі предмети і медичні вироби забруднені біологічними рідинами	Напис для маркування: "Небезпечно, гострі предмети" або контейнер червоного кольору	Контейнер одноразового використання, стійкий до механічних пошкоджень (за винятком скляних), визначений виробником для інфекційно небезпечних предметів і медичних виробів	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1
2	Імунобіологічні лікарські засоби, з первинною упаковкою лікарського засобу, яка не втратила цілісність	-	-	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1
3	Медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними рідинами, які придатні до відновлення	Напис для маркування: "Особливо небезпечно" або ємність червоного кольору	Мішок/пакет для парової стерилізації (автоклавовання) або контейнер обмеженого (багаторазового) використання, стійкий до парової стерилізації (автоклавовання)	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1
4	Медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними рідинами, які придатні до відновлення та які піддані обробленню	-	-	Напис для маркування: " відомості щодо проведеної парової стерилізації (автоклавовання) (дата проведення, відповідальна особа, яка проводила), назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1

				управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	
5	Медичні вироби, забруднені імунобіологічними лікарськими засобами, кров'ю та/або іншими біологічними рідинами, які не придатні до відновлення Підгузки, засоби особистої гігієни (наприклад, жіночі прокладки), ЗІЗ пацієнтів / відвідувачів, отриманих від пацієнтів / відвідувачів, хворих на такі інфекційні хвороби: віспа (натуральна віспа), віспа мавп (трох), гарячка Ласса, гарячка Марбург, вірусний гепатит А (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), грип людський пандемічний, дифтерія (лише забруднені виділеннями з уражених шкіри або слизових оболонок), поліомієліт (паралітичний) (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), сальмонельоз (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), туляремія; хвороба, викликана вірусом Ебола, холера (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), черевний тиф (лише забруднені випорожненнями (фекаліями), чума, нові інфекційні хвороби або інфекційні хвороби з невідомими шляхами інфікування)	Напис для маркування: "Особливо небезпечно" або ємність червоного кольору	Міцний, непроникний, стійкий до механічних пошкоджень одноразовий мішок/пакет, визначений виробником для інфекційно небезпечних відходів	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1
6	Відходи, що утворилися в результаті діяльності медичних лабораторій	Ємність будь-якого кольору	Міцний, непроникний, стійкий до механічних пошкоджень одноразовий мішок/пакет, визначений виробником для інфекційно небезпечних відходів	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1

				відходів в кг "	
7	Відходи крові та компонентів крові	-	-	Напис для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг "	Контейнери, що стійкі до механічних пошкоджень, призначені виробником для пакування інфекційно небезпечних відходів та герметично закриваються (наприклад, пластикове відро з кришкою)
8	Токсичні відходи та відходи цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів	Напис для маркування: "Токсична небезпека" або емність жовтого кольору	Контейнер одноразового використання, стійкий до механічних пошкоджень (за винятком скляних) з кришками, які герметично прилягають, і призначені виробником для пакування токсичних відходів та відходів цитотоксичних / цитостатичних лікарських препаратів	Назва для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, який відповідає ДСТУ EN 840-1
9	Відходи амальгам для стоматологічних цілей	Напис для маркування "Ртутьмісні відходи"	Контейнер, виготовлений з матеріалу, який не взаємодіє з ртуттю, і призначені виробником для пакування ртуті або ртутьмісних відходів	Назва для маркування: " назва закладу, назва суб'єкта господарювання у сфері управління відходами, якому передані відходи, дата передавання, вага переданих відходів в кг"	Контейнер, що герметично закривається та містить сірку

Додаток 3

до Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо безпечності для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких відходів"

(пункт 4 розділу IX)

Склад і мінімальні площі приміщень*

N з/п	Найменування приміщень	Мінімальна площа, м ²
1	Прийом і тимчасове зберігання (накопичення) не підготованих до відновлення / видалення відходів	6
2	Робоче приміщення для підготовки до відновлення / видалення відходів	залежно від габаритів обладнання, але не менше 12
3	Кімната зберігання інвентарю для прибирання робочих приміщень	3
4	Тимчасове зберігання оброблених відходів	залежно від потужності утворювача відходів, але не менше 6
5	Мийка і дезінфекція контейнерів, стійок, візків	4
6	Приміщення тимчасового зберігання контейнерів, стійок, візків	8
7	Склад витратних матеріалів	4
8	Санітарно-побутові приміщення: гардеробна душова вбиральня зберігання інвентарю для прибирання (за необхідності)**	3 3 3 2
9	Кімната персоналу з робочим місцем	8

* для нового будівництва та реконструкції;

** обов'язкові для приміщень управління відходами, які розміщені в окремій будівлі утворювача відходів.

Додаток 4

до Державних санітарних норм та правил "Порядок управління медичними відходами, у тому числі вимоги щодо
безпеки для здоров'я людини під час утворення, збирання, зберігання, перевезення, оброблення таких
відходів"
(пункту 12 розділу IX)

Вимоги до кратності повітрообміну та внутрішньої температури приміщень

N з/п	Найменування приміщень	Внутрішня температура, С	Кратність повітрообміну		Кратність витяжки при природній вентиляції
			приплив	витяжка	
1	Прийом і тимчасове зберігання (накопичення) не підготованих до відновлення / видалення відходів	16	-	1,5	2
2	Робоче приміщення для підготовки до відновлення / видалення відходів	18 - 20	з розрахунку тепло- і вологонадлишків*	з розрахунку тепло- і вологонадлишків*	не допускається
3	Тимчасове зберігання не підготовлених до відновлення / видалення відходів	16	-	2	2, 3
4	Мийка і дезінфекція контейнерів, стійок, візків	18	3	4	не допускається
5	Приміщення тимчасового зберігання контейнерів, стійок, візків	18	-	1	1
6	Склад витратних матеріалів	16	1	1	1
7	Санітарно-побутові приміщення (гардеробна, душова, санвузол, зберігання притирального інвентарю)	23	приплив з коридору	75 м ³ /год на 1 д.с.	2

8	Кімната персоналу з робочим місцем	20	1	1	1
---	------------------------------------	----	---	---	---

* залежно від технології та виду обладнання.